

Wat gebeurt er aan het front van wetenschap en onderzoek? Een maandelijks selectie van lezenswaardige publicaties uit binnen- en buitenland.

Van tijdschriftartikelen kunt u een fotokopie aanvragen bij het NIVRA Kennis- & Informatiecentrum. Heeft u al toegang, log dan in via www.nivra.nl/kic. Nog geen abonnement? Lees op www.nivra.nl/kic meer over de mogelijkheden.

NIEUWE VERSLAGGEVINGS-MODELLEN

Het Britse accountantsinstituut ICAEW heeft een monografie gepubliceerd waarin een analyse wordt gegeven van ontwikkelingen in nieuwe verslaggevingsmodellen. Aan de orde komen onder andere immateriële activa, de jaarrekening en de financiële crisis en niet-financiële verslaggeving. *ICAEW, Developments in New Reporting Models, december 2009*

NIET-FINANCIËLE INFORMATIE

De belangstelling voor het gebruik van niet-financiële informatie neemt toe, bijvoorbeeld ten behoeve van beloningsstructuren, winstvoorspellingen en ondernemingswaardering. In dit artikel wordt onderzoek samengevat naar de accurate meting van niet-financiële prestaties en naar de onderlinge weging bij het gebruiken van combinaties van financiële en niet-financiële informatie. *Joan Luft, Nonfinancial Information and Accounting: A Reconsideration of Benefits and Challenges, Accounting Horizons, september 2009, pages 307-325*

TRUE AND FAIR VIEW IN DE EU

In dit artikel wordt ingegaan op het getrouwe beeld in de jaarrekening, in het bijzonder of van specifieke (wettelijke) bepalingen mag worden afgeweken ten behoeve van het getrouwe beeld (*true and fair override of derogatie*). Derogatie is een kenmerk van de EU-richtlijnen, komt als zodanig ook voor in IFRS (*in extremely rare circumstances*), maar is volledig uitgebannen in de Verenigde Staten (bij de laatste codificatie in SFAS 162 is iedere verwijzing naar fair presentation geschrapt). De auteurs betogen vanuit een juridisch/teleologische benadering dat derogatie een essentieel kenmerk is van Europees recht en dat landen die in hun nationale wet derogatie niet toestaan in strijd handelen met de EU-richtlijnen. In Nederland is derogatie opgenomen in artikel 362 lid 4. *David Alexander en Eva Eberhartinger, The True and Fair View in the European Union, European Accounting Review, september 2009, pages 571-594*

PENSIOENEN IN DE JAARREKENING

In een *special issue* wordt in diverse artikelen ingegaan op pensioenen in de jaarrekening: de conceptuele logica van *pension accounting* (Christopher J. Napier), de gevolgen van pensioenver-

slaggeving op pensioenregelingen (Paraskevi Vicky Kiosse en Ken Peasnell), en een overzicht van empirisch onderzoek inzake pensioenverslaggeving (Martin Glaum). *Accounting and Business Research, nr. 3, 2009, pages 211-318*

KOSTEN PERSONEELSOPTIES IN JAARREKENING TE LAAG VOORGESTELD?

Uit onderzoek in de Verenigde Staten blijkt dat de kosten van personeelsopties bewust te laag worden berekend, bijvoorbeeld door de inputwaarden in het Black-Scholes-model te manipuleren. Daarmee wordt de waarde van de bestuurdersbeloningen lager voorgesteld. Een vergelijkbaar onderzoek in Denemarken leidt niet tot die conclusie. Wel worden veel door IFRS 2 vereiste gegevens niet in de jaarrekening opgenomen. *Disclosed Values of Option-Based Compensation – Incompetence, Deliberate Underreporting or the Use of Expected Option Life?, European Accounting Review, september 2009, pages 475-513*

KREDIETCRISIS EN HERCLASSIFICATIE FINANCIËLE INSTRUMENTEN

De kredietcrisis en een effectieve Europese bankenlobby leidde in oktober 2008 tot een zeer snel doorgevoerd amendement van de International Financial Reporting Standards (IFRS) over financiële instrumenten. Dit amendement maakt het onder voorwaarden mogelijk om door een herclassificatie van financiële activa over te gaan van *fair-value-accounting* naar *cost-price-accounting*. De auteurs bespreken en evalueren de achtergrond en de inhoud van deze veranderingen en presenteren de resul-

taten van een empirisch onderzoek onder Europese financiële instellingen naar de mate waarin van deze herclassificatiemogelijkheid gebruik is gemaakt. *Ralph ter Hoeven en Bert-Jan Bout, Herclassificatie van financiële activa; Aanleiding, inhoud en toepassing van een politiek gedreven IAS 39-amendement, MAB, maart 2010*

ONGEDEELDE VERANTWOORDELIJKHEID VAN DE GROEPSACCOUNTANT

Naar aanleiding van de uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven tegen accountant Deloitte in de Ahold-zaak, waarin het vonnis van de Raad van Tucht dat de accountant volgens de rechter "ernstig tekort geschoten" is en blijf heeft gegeven "een grote mate van passiviteit", wordt bevestigd, concludeert Pruijm dat de groepsaccountant voortaan bij enige twijfel zelf onderzoek moet gaan doen bij buitenlandse dochters. Dat betekent praktisch gezien dat hij dan niet meer kan steunen op zijn buitenlandse collega's. Het college introduceerde het begrip 'buitengewone omstandigheden'; zet het college hier een nieuwe norm neer? Biedt de nieuwe controlestandaard ISA 600 voldoende duidelijkheid? *Ruud Pruijm, Tuchtprocedure SOBI/Deloitte. 'Een merkwaardige uitspraak', MAB, maart 2010, met reacties van Marcel Pheijffer, Barbara Majoor en Philip Wallage, en Peter Eimers, en een Naschrift van Ruud Pruijm*

BEGROTEN BIJ OVERHEID

Dit artikel gaat over een onderzoek naar het gedrag van overheidsfunctionarissen tijdens de totstandkoming van een begroting. Het onderzoek kende de vorm van een spel simulatie. Tijdens de spel simulatie moest een gemeentelijke begroting worden opgesteld en had iedere speler een eigen rol en eigen doelstellingen. *Rick Anderson, Begroten in de praktijk van het openbaar bestuur, MAB, maart 2010*